

Çeşitli vergi kanunlarında değişiklik yapılması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 31 . 3 . 1969 - Sayı : 13162)

No.
1137

Kabul tarihi
27 . 3 . 1969

BİRİNCİ BÖLÜM

Gelir Vergisi Kanunundaki değişiklikler

MADDE 1. — 31 . 12 . 1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun değişik 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kazanç veya iradın Türkiye'de elde edilmesi

Madde 7. — Dar mükellefiyete tabi kimseler bakımından kazanç ve iradın Türkiye'de elde edildiği aşağıdaki şartlara göre tâyin olunur :

1. Ticari kazançlarda : Kazanç sahibinin Türkiye'de işyerinin olması veya daimî temsilci bulundurması ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla sağlanması (Bu şartları haiz olsalar dahi iş merkezi Türkiye'de bulunmayanlardan, ihracedilmek üzere Türkiye'de satıldıkları veya imal ettikleri malları Türkiye'de satmaksızın yabancı memleketlere gönderenlerin bu işlerden doğan kazançları Türkiye'de elde edilmiş sayılmaz.

Türkiye'de satmaktan maksat, alıcı veya satıcının veya her ikisinin Türkiye'de olması veya satış akdinin Türkiye'de inikat eylemesidir. İş merkezinden maksat ise, iş bakımından muamelelerin bilfiil toplandığı ve idare edildiği merkezdir.);

2. Zirai kazançlarda : Zirai faaliyetlerin Türkiye'de icra edilmesi;

3. Ücretlerde :

a) Hizmetin Türkiye'de ifa edilmiş veya edilmekte olması veya Türkiye'de değerlendirilmesi;

b) Türkiye'de kâin müesseselerin idare meclisi başkanı ve üyelerine, denetçilerine, tasfiye memurlarına ait haklı huzur, aidat, ikramiye, temettü hissesi ve benzerlerinin Türkiye'de değerlendirilmesi;

4. Serbest meslek kazançlarında : Serbest meslek faaliyetlerinin Türkiye'de icra edilmesi veya Türkiye'de değerlendirilmesi;

5. Gayrimenkul sermaye iratlarında : Gayrimenkulün Türkiye'de bulunması ve bu mahiyetteki mal ve hakların Türkiye'de kullanılması veya Türkiye'de değerlendirilmesi;

6. Menkul sermaye iratlarında : Sermayenin Türkiye'de yatırılmış olması;

7. Sair kazanç ve iratlarda : Bu kazanç veya iratları doğuran işin veya muamelenin Türkiye'de ifa edilmesi veya Türkiye'de değerlendirilmesi;

Bu maddenin 3 ncü, 4 ncü, 5 nci ve 7 nci bendlerinde sözü edilen değerlendirmeden maksat, ödemenin Türkiye'de yapılması veya ödeme yabancı memlekette yapılmışsa, Türkiye'de ödiyenin veya nam ve hesabına ödeme yapılanın hesaplarına intikal ettirilmesi veya kârından ayrılmasıdır.

MADDE 2. — Aynı kanunun 22 nci maddesinin 2 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

2. Tasarruf mevduatı karşılığında bir takvim yılında alınan faizlerin 500 lirası (Muhtelif müesseselerden veya bir müessesenin muhtelif şube veya ajanslarından alınan mevduat faizlerinde bu had her müessese veya her müessesenin muhtelif şube ve ajansları için ayrı ayrı nazara alınır.)

MADDE 3. — Aynı kanunun değişik 96 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Menkul sermaye iratlarında ve dağıtılmıyan kurum kazançlarında vergi tevkifatı

Madde 96. — Bu maddenin 1 ve 2 numaralı fıkralarında gösterilen menkul sermaye iratları ile dağıtılmıyan kurum kazançları Gelir Vergisi tevkifatına tabidir.

1. Menkul sermaye iratlarında :

Aşağıdaki bendlerde gösterilen menkul sermaye iratları gerçek kişilere nakden veya hesaben ödendiği anda, ödemeyi yapanlar tarafından vergi tevkifatına tabi tutulur :

- a) Tahvilât faizleri ile mevduat faizlerinin istisna haddini aşan kısımları;
- b) Âdi komandit şirketlerde komanditerlerin kâr payları;
- c) Sermaye şirketleri ile kazanç dağıtan kooperatif şirketlerde kâr payları.

Türkiye'de işyeri veya daimî temsilcisi bulunmıyan ve kurumlar dışında kalan tüzel kişilerin mevduat faizleri haric olmak üzere yukarıda gösterilen menkul sermaye iratları da bu fıkraya göre vergi tevkifatına tabidir.

Bu fıkrada geçen hesaben ödeme tâbiri, bu iratları ödiyenleri istihkak sahiplerine karşı borçlu durumda gösteren kayıt ve muameleleri ifade eder.

2. Dağıtılmıyan kurum kazançlarında :

Sermaye şirketleri ile kazanç dağıtan kooperatif şirketlerin Kurumlar Vergisine matrah olan kurum kazancından ödenmiş veya ödenmesi gereken Kurumlar Vergisi çıkarıldıktan ve aşağıdaki indirim ve ilâveler yapıldıktan sonra kalan miktar dağıtılmıyan kurum kazancıdır.

Dağıtılmıyan kurum kazancı, bu şirketlerce Kurumlar Vergisi beyannamesinin verileceği süre içinde vergi tevkifatına tabi tutulur.

A) İndirimler :

a) Ticaret Kanunu ve özel kanunlardaki mecburiyete dayanılarak o yıl kazancından ayrılmış olan her çeşit ihtiyat akçeleri ve provizyonlar;

b) Genel bütçeye dâhil dairelere, katma bütçeli idarelere, il özel idareleri ve belediyeler ile köylere, kamu menfaatlerine yararlı derneklere ve Türk Kanunu Medenisine göre kurulan vakıflara makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımlar. (Kurum kazancından bu neviden bir indirim yapılmışsa bu miktar hariç);

c) Ödenmiş olan vergi ve para cezaları ile Âmme Alacaklarının Tahsil Usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler;

d) Şirketlerin mali bilançolarına göre tahassul edip Kurumlar veya Gelir Vergisi Kanunlarının alâkalı hükümleri muvacehesinde fiilen mahsubu yapılamamış geçmiş yıllar zararları;

e) Şirketlerin 1 numaralı fıkraya göre vergi tevkifatına tabi tutularak nakden veya hesaben ödedikleri kâr payları ile Kurumlar Vergisi Kanununun 24 ncü maddesine göre Kurumlar Vergisi tevkifatına tabi tutulmuş kâr payları;

f) Şirketlerin tam mükellefiyete tabi kurum olan ortaklarına nakden veya hesaben ödedikleri kâr payları.

B) İlâveler :

a) Gelir ve Kurumlar vergilerinden istisna edilmiş bulunan menkul sermaye iratları;

b) Kurumlar Vergisinden istisna edilmiş olan iştirak kazançları;

2 numaralı fıkraya göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş bulunan dağıtılmıyan kazançların sonradan tam mükellefiyete tabi ortaklara nakden veya hesaben ödenmesi halinde, bunların gerçek kişilere aid olan kısmından ayrıca vergi tevkifatı yapılmaz; tüzel kişilere ait kâr paylarından, aynı fıkraya istinaden evvelce tevkif edilmiş olan vergiler, mahsup hükümleri dairesinde tevkifatı yapan kuruma ret ve iade olunur.

2 numaralı fıkraya göre dağıtılmıyan kazançlar üzerinden tevkif edilmiş bulunan vergiler, istihkak sahibi tüzel kişiler veya bunların ortakları tarafından mahsubolunamaz.

1 numaralı fıkra hükmüne göre kesilmiş olan vergiler, istihkak sahibi gerçek kişilerin bu iratların kendilerine intikal ettiği döneme ilişkin yıllık beyannameleri üzerinden ödenmesi gereken Gelir Vergisinden mahsubedilir; bu mahsup sonucunda kalan kısım, umumi hükümler dairesinde hak sahiplerine iade olunur.

Dar mükellefiyette, gerçek kişilerle Türkiye'de işyeri veya daimî temsilcisi bulunmıyan ve kurumlar dışında kalan tüzel kişilerin kâr paylarından, bu maddenin 1 numaralı fıkrasının (c) bendine dayanılarak tevkif olunacak vergiden, bunların sermaye paylarına tekabül eden dağıtılmıyan kazanç kısmı üzerinden tevkif edilmiş bulunan vergi, tevkifatı yapan kurum tarafından mahsubolunur.

MADDE 4. — Aynı kanunun değişik 105 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Vergi tevkifatı nisbetleri :

Madde 105. — Gelir Vergisi tevkifatının nisbetleri :

- A) 94 ncü maddenin 4 numaralı bendinde yazılı ödemelerde % 2;
- B) 96 ncü maddenin 2 numaralı fıkrasında yazılı dağıtılmıyan kazançlarda % 20;
- C) İstihkak sahibinin tam mükellefiyete tabi olması halinde;
 - a) 94 ncü maddenin 3 numaralı bendinde yazılı serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerde % 15;
 - b) 96 ncü maddeye giren menkul sermaye iratlarında % 20;
- D) İstihkak sahibinin dar mükellefiyete tabi olması halinde :
 - a) 96 ncü maddenin 1 numaralı fıkrasına giren menkul sermaye iratlarında % 35;
 - b) 94 ncü maddenin 3 numaralı bendinde yazılı serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemelerde % 20;
 - c) 94 ncü maddenin 5 numaralı bendinde yazılı ödemelerde % 20 dir.

MADDE 5. — Aynı kanunun 107 nci maddesinin 4 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

4. Dar mükellefiyette, mükellefin Türkiye'de daimî temsilcisi mevcutsa mükellef hesabına daimî temsilci (Türkiye'de birden fazla daimî temsilcinin mevcudiyeti halinde, mükellefin tâyin edeceği, tarhiyat tarihine kadar böyle bir tâyin yapılmamışsa temsilcilerden her hangi birisi), daimî temsilci mevcut değilse, kazanç ve iratları yabancı kişiye sağhyanlar;

Tarhiyata muhatap tutulurlar.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurumlar Vergisi Kanunundaki değişiklikler

MADDE 6. — 3 . 6 . 1949 tarihli ve 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 8 nci maddesinin 1 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1. Başka bir kurumun sermayesinin asgari yüzde onuna bu kurumun kuruluşu anında veya bilânço tarihinden en az bir yıl evvelinden beri sahibolduklarını ispat ve tevsik eden tam mükellefiyete tabi anakurumların, kuruma iştiraklerinden elde ettikleri kazançlar (İştirak kazançları istisnası).

İştirak kazançları istisnası, kurumun bilânço tarihinden bir yıl evvel ve yeni kuruluşlarda kuruluş anında sahibolduğu iştirak hissesine isabet eden kazanç miktarına uygulanır.

MADDE 7. — Aynı kanunun değişik 12 nci maddesinin 6 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

6. Türkiye'de elde edilen menkul sermaye iratları (Bir numaralı fıkra hükmü dışında kalanların elde ettikleri mevduat faizleri hariç)

MADDE 8. — Aynı kanunun değişik 24 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tevkif yolu ile alınan Kurumlar Vergisi, tevkifat yapmaya mecbur olanlar ve tevkifata ait muhtasar beyanname

Madde 24. — A) Dar mükellefiyete tabi kurumların aşağıda yazılı kazanç ve iratları Kurumlar Vergisi tevkifatına tabidir :

1. Ücretler;
2. Serbest meslek kazançları;
3. Gayrimenkul sermaye iratları;
4. Menkul sermaye iratları (her nevi alacak faizleri dâhil, 12 nci maddenin 6 numaralı bendinde vergi dışı bırakılan mevduat faizleri hariç);
5. Telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, alâmeti farika ve benzeri gayri maddi hakların satışı, devri ve temlikî mukabilinde alınan bedeller.

Yukarıda yazılı kazanç ve iratlar vergi tevkifatında gayrisâfi miktarları üzerinden nazara alınır.

Bu madde gereğince Kurumlar Vergisi tevkifatı yapılan kurum kazançları üzerinden bu kazanç elde eden kurumlar tarafından ayrıca Gelir Vergisi tevkifatı yapılmaz.

Kurumlar Vergisi tevkifatının nisbeti, kurumların 4 numaralı bend şümulüne giren ve Gelir Vergisi Kanununun 75 nci maddesinin 1 ve 3 numaralı bendlerinde yazılı kâr paylarında % 35, bunların dışında kalan menkul sermaye iratları ile (A) fıkrasının 1, 2, 3 ve 5 numaralı bendlerinde yazılı kazanç ve iratlarda % 20 dir.

Bakanlar Kurulu, kanuni veya iş merkezleri vergi anlaşması yapılan âkid devletlerde bulunan dar mükellefiyete tabi kurumların birinci fıkranın 3 ve 5 numaralı bendleri şümulüne giren ve gayrimaddi hakların kiralanması, satışı, devri ve temlikî mukabilinde elde ettikleri gelirlerden yapılacak vergi tevkifatı nisbetinde, gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir.

Bu maddeye göre vergisi tevkif suretiyle alınan kazanç ve iratlar için 20 ve 22 nci maddelere göre beyanname verilmesi veya bu madde şümulüne girmiyen kazanç ve iratlar için verilecek beyannamele mezûr kazanç ve iratların ithali ihtiyaridir.

Bu maddeye göre yapılan Kurumlar Vergisi tevkifatı tutarı ile iradı ödiyen şirkete ait Kurumlar Vergisinin bu irada tekabül eden kısmının toplamı, bu şirketin ortağı olan yabancı kurumun tam mükellefiyete tabi bulunduğu devlette, aynı kazanç ve irat üzerinden alınan bu mahiyetteki vergiler toplamını aştığı takdirde, fazlası umumi hükümler dairesinde tevkifatı yapan şirkete iade olunur. Şu kadar ki, bu suretle iade edilecek vergi miktarı, aynı kazanç ve irat dolayısıyla Türkiye'de tam mükellefiyete tabi kurumların ödemek zorunda oldukları Kurumlar Vergisi ile bu kurumların Gelir Vergisi Kanununun 96 nci maddesine göre tam mükellef gerçek kişilere ait menkul sermaye iratları üzerinden tevkif etmeleri gereken Gelir Vergisi toplamını aşan kısma inhisar eder.

B) Dar mükellef durumunda olan kurumlara (A) fıkrasında yazılı kazanç ve iratları sağlıyanlar, bu kazanç ve iratlardan Kurumlar Vergisi tevkifatı yapmaya mecburdurlar.

Kazanç ve iratları sağlıyanlar, Kurumlar Vergisi tevkifatına tâbi kazanç ve iratları nakden veya hesaben ödiyen veya tahakkuk ettiren gerçek veya tüzel kişilerdir.

Bu madde gereğince vergi tevkifatı yapanlar, bir ay zarfında nakden veya hesaben ödedikleri veya tahakkuk ettirdikleri kazanç ve iratlar ile bunlardan kestikleri Kurumlar Vergisini mütaakıp ayın yirminci günü akşamına kadar, bağlı oldukları vergi dairesine muhtasar beyanname ile bildirirler.

Bu maddeye göre dar mükellefiyete tâbi kurumların kâr paylarından tevkif olunacak vergiden, Gelir Vergisi Kanununun 96 nci maddesinin 4 nci fıkrasına göre kesilmiş bulunan vergi, tevkifatı yapanlarca indirilir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre defter tutmak mecburiyetinde olanlar, bu maddeye göre yaptıkları vergi tevkifatını ayrıca kayıt ve hesaplarında gösterirler.

C) Kurumlar Vergisi tevkifatına ait muhtasar beyannamede aşağıda yazılı malûmatın gösterilmesi lâzımdır :

- a) Tevkifatı yapanın adı ve soyadı veya unvanı ile iş adresi,
- b) Beynamede gösterilen tevkifatın yapıldığı ay,
- c) Vergi mükellefi olan yabancı kurumun unvanı ve iş merkezi adresi,
- d) Ödenen veya tahakkuk ettirilen kazanç ve iradın nevi,
- e) Ödenen veya tahakkuk ettirilen kazanç ve iradın miktarı,
- f) Yapılan vergi tevkifatının miktarı,
- g) Beynemenin tanzim tarihi ve vergi kesenin imzası,
- h) Beynemenin verildiği vergi dairesinin adı.

Beynemenin şekli, muhtevası ve ekleri Maliye Bakanlığınca tâyin olunur.

MADDE 9. — Aynı kanunun değişik 25 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Nisbet

Madde 25. — Kurumlar Vergisi, bu kanuna göre tesbit olunan kurum kazancından ;

1. Sermaye şirketleri ile kooperatif şirketlerde % 25,
2. Diğer kurumlarda % 35,

Nisbetinde alınır.

Hesaplanan vergilerde lira kesirleri atılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gider Vergileri Kanunundaki değişiklikler

MADDE 10. — 13 . 7 . 1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 4 ncü maddesine aşağıdaki (n) ve (o) işaretli fıkralar eklenmiştir :

Vergiden müstesna tekel maddeleri :

n) I - Tekel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarınca tesbit olunacak esaslara göre, tekel memur, hizmetli ve işçilerine verilecek tekel maddeleri,

II - Er ve erbaşlar için imal edilip bunlara verilen sigaralar,

o) Nümine olarak veya propaganda ve reklâm maksadıyla bedelsiz verilen her nevi tekel maddeleri. (Bunların yıllık en çok miktarı ile sair hususlar, Tekel Genel Müdürlüğünün teklifi üzerine Maliye ve Gümrük ve Tekel Bakanlıklarınca tesbit olunur.)

MADDE 11. — Aynı kanunun 5 nci maddesinin sonuna aşağıdaki (d) işaretli fıkra eklenmiştir :

Kâğıt imalâthaneleri muaflığı :

d) Munhasıran ve müstemirren hurda ve kırpıntı kâğıtları ilk madde olarak kullanmak suretiyle kâğıt ve mukavva imâl eden müesseseler.

MADDE 12. — Aynı Kanunun 13 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Tekele tabi maddelerden, imalâteç işletmelerce Tekel Genel Müdürlüğüne veya bu genel müdürlüğün satış teşkilâtına gönderilenlerde vergi mükellefi Tekel Genel Müdürlüğüdür. Bahis konusu işletmelerin Tekel Genel Müdürlüğüne veya satış teşkilâtına bu şekilde gönderdikleri tekele tabi maddeler vergiye tabi tutulmaz.

MADDE 13. — Aynı kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Matrah

Madde 14. — Verginin matrahı, teslim edilen :

- a) I nci tabloda sıklet üzerinden vergiye tabi olan akar yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sıkletleri,
- b) Tekel dışı içkilerin litre olarak miktarı,
- c) Kibritin çöp adedi olarak miktarı,
- d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktarı,
- e) Havagazının metreküp olarak miktarı,
- f) Kahvenin gayrisâf sıkleti,
- g) Tekele tabi maddelerden tütün mamulleri ile ispiroto ve ispirotolu içkiler ve çayın aylık satış bedelleri tutarı,

Aylık satış bedelleri tutarı tabiri, Tekel Genel Müdürlüğü tevzi ve satış üniteleri tarafından bir ay içinde bâyilere yapılan tekel maddeleri satış bedellerinin toplamını ifade eder.

b) Diğer maddelerin satış bedelidir.

Satış bedeli tâbiri, teslim edilen maddeler karşılığında, her ne adla olursa olsun, müşteriden alınan veya müşterinin borçlandığı para veya diğer değerlerin toplamını ifade eder.

i) Satış bedeli veya aylık satış bedeli tutarı bulunmayan teslimlerde, Vergi Usul Kanununa göre hesaplanacak emsal bedeli vergiye matrah ittihaz olunur.

MADDE 14. — Aynı kanunun 24 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) Ölçü esas :

Madde 24. — İthal edilen :

a) I nci tabloda sıklet üzerinden vergiye tabi tutulmuş olan akar yakıtlarla, III ncü tablodaki glikoz ve tuzun saf sıkletleri (Akar yakıtların zarfları bu kanuna bağı IV ncü tablodaki pozisyonuna göre vergilendirilir),

- b) Tekel dışı içkilerin litre olarak miktarı,
- c) Kibritin çöp adedi olarak miktarı,
- d) Elektriğin kilovatsaat olarak miktarı,
- e) Havagazının metreküp olarak miktarı,
- f) Kahvenin gayrisâf sıkletidir.

MADDE 15. — Aynı kanunun 27 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Vergi matrahı aylık satış bedeli tutarı olan tekele tabi maddelerin tesliminde ilk madde indimi uygulanmaz.

MADDE 16. — Aynı kanunun Nakliyat Vergisi nisbetleri ile ilgili 38 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Nisbet

Madde 38. — Nakliyat Vergisinin nisbetleri aşağıda gösterilmiştir :

I - Yolcu taşımalarında :

A) Şehir içi taşımalarında	% 6
B) Şehir dışı taşımalarında :	
a) Üç mevkili taşımalarda :	
aa) Üçüncü mevki, güverte ve tek mevkili taşıtlarda	% 10
bb) İkinci mevkide ve motorlu trende (matrahın kira olması halinde de bu nisbet uygulanır.)	% 20
cc) Birinci ve lüks mevkilerde	% 25

- b) İki mevkili taşımalarda :
- aa) İkinci mevkide (matrahın kira olması halinde de bu nisbet uygulanır.) % 15
- bb) Birinci mevkide % 20
- II - Yük taşımalarında % 10

Aşağıdaki taşımalar şehir içi taşıma sayılır :

- a) Belediye sınırları içinde yapılan taşımalar şehir içi taşımadır.
- b) Bir şehir ile bu şehre iktisaden bağlı olan meskûn yerler bir bölge sayılır.

Bu bölge içinde aynı taşıtla tarifeye istinaden birden fazla gidiş veya geliş olarak yapılan taşımalar da şehir içi taşımadır.

Bu bölgeler Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca birlikte tesbit ve ilân olunur.

MADDE 17. — Aynı kanunun 44 ncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir :

Muhtelif istihsal yerleri olan mükelleflere ait vergiler, bunların müracaatları üzerine, merkezlerinin bulunduğu yer vergi dairesince tarh olunur.

Elektriğin dağıtımı dolayısıyla «Müstahsil» sayılanlarla, Tekel Genel Müdürlüğü için tarh yeri, bunların bağlı buldukları yer vergi dairesidir.

İş gerektirirse Maliye Bakanlığı, vergilemede kolaylığı ve güvenliği sağlamak maksadı ile tarh yerini tâyin etmeye yetkilidir.

MADDE 18. — Aynı kanunun 47 nci maddesinin sonuna aşağıdaki (f) işaretli fıkra eklenmiştir :

f) Tekel Genel Müdürlüğünce tekele tabi maddeler için bir aylık teslimleri gösterecek şekilde düzenlenecek beyanname o ayın sonundan itibaren 75 gün içinde verilir.

Tekel Genel Müdürlüğü Ağustos ayının sonuna kadar düzenleyeceği bilânçosuna dayanarak geçen mali yılın İstihsal Vergisi matrahını gösteren ve aylık beyannameler muhteviyatını kesinleştiren toplu ve özel bir beyanname daha tanzim ederek, aynı yılın Ekim ayı sonuna kadar, bağlı olduğu vergi dairesine verir.

Muhtasar beyannamedeki fazlalık veya noksanlıklar mezkûr Ekim ayına ait İstihsal Vergisi beyannamesinde yazılı matraha eklenir veya ondan indirilir.

MADDE 19. — Aynı kanunun 60 ncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

60 ve 61 nci maddeler hükümleri, Tekele tabi maddeler bakımından Tekel İdaresi hakkında uygulanmaz.

MADDE 20. — Aynı kanunun 65 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Şaraba ait İstihsal Vergisinin tarh, tahakkuk ve tahsili

Madde 65. — Şarap müstahsullarına ait İstihsal Vergisi Tekel İdaresi tarafından, mevzuatı gereğince, tarh ve tahakkuk ettirilip tahsil olunarak vergi dairesine ödenir. Bu tarhiyata ait bilgiler Tekel Genel Müdürlüğünün 47 nci maddenin (f) fıkrası gereğince vereceği aylık beyannamelerde ayrıca gösterilir.

MADDE 21. — Aynı kanunun 66 ncü maddesine, bu maddenin birinci fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Bu kanunla Tekel maddelerinden alınan İstihsal Vergisi gelir bütçesine irat kaydolunur. Karşılığında her yıl bu vergiye ait tahminlerin % 2 si nisbetinde belediyelere verilmek üzere Maliye Bütçesine ödenek konur.

MADDE 22. — Aynı kanuna bağlı I sayılı tablonun değişik (2/D) pozisyonunun (i) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

D) Akar yakıtlar :

Petrol ve şist yağları (Hamyağlar hariç), esas unsur olarak % 70 ve daha fazla petrol veya şist yağını ihtiva eden :

i) Kapalı kabda alevlenme noktası 30 santigrad dereceden aşağı olan hafif yağlar :

- a) İso - oktan R (A. S. T. M. Research metodu ile tâyin edilen) oktan numarası 95 (dâhil) ve daha yukarı olanlar (1 kg. S. den 121 kr.)
b) Diğerleri (1 kg. S. den 74,50 kr.)

MADDE 23. — Aynı kanuna bağı I sayılı tablonun değişik (2/D) pozisyonunun (iii) fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

c) Makina yağları, Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 27.06; 27.07; 27.08; 27.14; 27.15 ve 27.16 ncü pozisyonlarındaki maddeler... % 30

MADDE 24. — Aynı kanuna bağı I sayılı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

4. Suni plâstik maddeler, selülozun eter ve esterleri ve suni reçineler :

Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncü faslının 39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarında yazılı müstahsallar (39 ncü faslın 3/c ve 3/d işaretli notlarında belirtilen müstahsallar ile kullanılmış eşya hurdaları hariç), (39.01 ilâ 39.06 pozisyonlarındaki müstahsalların imalâtçıları tarafından bizzat istihsal olunarak uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde, bu müstahsalların, mahlûl içindeki miktarı % 50 den az ise, sadece % 50 den az olan müstahsal bu pozisyona göre dâhilde alınan İstihsal Vergisine tabidir.) (Satınalınan bu müstahsalların uçucu organik muhalliller içinde eritilmesi halinde, 39.01 ilâ 39.06 pozisyonuna giren sözü edilen müstahsalın mahlûl içindeki miktarı % 50 den fazla ise, bu mahlûl bu pozisyona göre dâhilde alınan İstihsal Vergisine tabi tutulur.) % 40

MADDE 25. — Aynı kanuna bağı I sayılı tablonun 8 ncü pozisyonunun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

8. Kâğıt ilk maddelerinden ve hurda ve kırpıntı kâğıtlardan imal edilmiş kâğıt ve mukavva :

MADDE 26. — Aynı kanuna bağı I sayılı tablonun 10 ncü pozisyonunun (B) işaretli fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

B) Nebati lifi maddelerden imal edilen iplik, ip, kınnap, halat ve urganlar (Satınalıp bitim ameliyesine tabi tutulanlar dâhil, üstüğü hariç) :

- a) Kendirden, ketenden, sizalden, manilâdan mamul ip, kınnap, halat ve urganlar % 15
b) Diğerleri % 30

MADDE 27. — Aynı kanuna bağı I sayılı tablonun 13 ncü pozisyonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Yukarıdaki 1 ve 2 ncü fıkralarda yazılı itriyat ve tuvalet maddelerini satınalarak ambalâjlayıp teslim edenler de bu kanunun tatbikatında müstahsil sayılırlar ve teslimleri yukarıda yazılı nisbetler üzerinden vergiye tabi tutulur.

MADDE 28. — Aynı kanuna bağı III ncü tablonun başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

III - Kahve, kakao, glikoz ve Tekel dışı içkiler ile Tekele tabi maddeler tablosu.

MADDE 29. — Aynı kanuna bağı III ncü tablonun 3 ncü pozisyonuna aşağıdaki (e) fıkrası eklenmiştir :

e) Vermut ve kınakına şarabı (Litrede 60 kuruş)

MADDE 30. — Aynı kanuna bağı III ncü tablonun sonuna aşağıdaki 5 ncü pozisyon eklenmiştir :

5. Tekele tabi maddeler :

A) Tütün mamulleri :

(Sigara, puro, pipo tütünleri, kıyılmış tütün, enfiye, tömbeki ve benzeri tütün mamulleri)

%70

B) İspirto ve ispirto lu içkiler :	
a) İspirto	% 70
b) Bu tablonun 3 ncü pozisyonunda yazılı olanlar dışında kalan her türlü ispirto lu içkiler	% 70
C) Her çeşit çay	% 70
D) Her çeşit tuz (Kiloda 1 kuruş)	

MADDE 31. — Aynı kanuna bağı IV sayılı tablonun değişik 4 ncü pozisyonu aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

4. Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 39 ncü faslının 39.07 pozisyonunda kayıtlı eşya (39 ncü faslın 3/c ve 3/d işaretli notlarında belirtilen müstahsallar ile kullanılmış eşya hurdaları ve aynı pozisyonlarda zikredilen müstahsalların uçucu organik muhalliller içindeki mahlûlleri muhallilin nisbeti ağırlık bakımından mahlûlüm % 50 sinden fazla olursa bu pozisyona göre vergilendirilir.)

Tekele tabi maddelerin vergi nisbetleri :

MADDE 32. — Tekele tabi maddelerin vergi nisbetlerinde, bu kanunun 30 ncü maddesindeki nisbetleri aşmamak üzere, Maliye ve Gümrük ve Tekel bakanlıklarının teklifi ile değişiklikler yapmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

MADDE 33. — 3437 sayılı Tütün ve Tütün imbisarı Kanununun 115 ncü maddesindeki istisna, İstihsal Vergisi hakkında uygulanmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Harclar ve Damga Vergisi kanunlarındaki değişiklikler

MADDE 34. — 2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harclar Kanununun 86 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Harcdan muaf olanlar

Madde 86. — Aşağıda yazılı kişiler pasaport (memleket dışında konsolosluklarca müddetin uzatılması işlemleri hariç) ve vize harclarından muafırlar:

- Çalışmak üzere yabancı memleketlere giden işçiler,
- Pasaportların refakat hanesinde kayıtlı olanlar.

MADDE 35. — 1 . 7 . 1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun (I - Resmî işlerle ilgili kâğıtlar) bölümünün (C) fıkrasının sonuna aşağıdaki 14 numaralı pozisyon eklenmiştir:

14. İstiklâl Madalyası verilmiş bulunanlaravatani hizmet tertibinden bağlanan şeref aylıklarının ödenmesine ait her türlü kâğıtlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İthalde alınacak Damga Resmî hakkındaki Kanuna ait değişiklik

MADDE 36. — Bu resmin nisbeti % 25 i geçmemek üzere Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

Gümrük Kanunu, dış ticaret rejimi veya Türk parası kıymetini koruma mevzuatı hükümleri dışında veya bu hükümlere aykırı olarak gümrüklere getirilmiş bulunan eşyanın istisnai olarak ithallerine izin verilmesi halinde veya Gümrük Kanununa istinaden tasfiye suretiyle yapılacak

ithalât ile ilgili kanun, karar veya mevzuat hükümleri idâhîlinde servet transferi yoluyla yapılacak ithalâta bu resmin âzami nisbeti % 100 dür.

Ancak, Bakanlar Kuurulu lüzumlu gördüğü hallerde tesbit edilen bu nisbetler üzerinde gerekli değiştirmeleri yapmaya yetkilidir.

Son hükümler

Kaldırılan hükümler

MADDE 37. — Aşağıdaki kanunlar ve hükümler kaldırılmıştır:

1. 8 . 6 . 1942 tarihli ve 4250 sayılı İspirto ve İspirtolu İçkiler İnhisarı Kanununun 7 nci ve 10 ncu maddeleri, 20 nci maddesinin İnhisar Resmî ile ilgili hükümleri ve 43 ncu maddesi,
2. 20 . 5 . 1942 tarihli ve 4223 sayılı Kahve ve Çay İnhisarı hakkındaki Kanunun 3 ncü maddesinin İnhisar Resmine ait hükümleri ve 16 ncı maddesi,
3. 11 . 12 . 1936 tarihli ve 3078 sayılı Tuz Kanununun 4, 8 ve 34 ncü maddeleri ve fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair olan 3828 sayılı Kanuna ek 29 . 5 . 1941 tarihli ve 4040 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin tuzdan Müdafaa Vergisi alınması hakkındaki hükümleri,
4. 28 . 5 . 1934 tarihli ve 2460 sayılı Tütün ve müskirattan alınacak Müdafaa Vergisi hakkında Kanun ile bu kanunda değişiklik yapılmasına dair 26 . 3 . 1945 tarihli ve 4708 sayılı ve 1 . 8 . 1951 tarihli ve 5823 sayılı kanunlar,
5. Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bâzı vergi ve resimlere zam icrasına dair 3828 ve 4040 sayılı kanunların bâzı hükümlerinin değiştirilmesine ve bâzı vergi ve resimlere yeniden zam icrasına dair olan 27 . 5 . 1942 tarihli ve 4226 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ve aynı kanunun 8 nci maddesindeki Müdafaa Vergisi istisnasıyla ilgili hüküm.
6. 1 . 7 . 1948 tarihli ve 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 8 ncü maddesi.

Geçici maddeler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun 3 ncü maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun değişik 96 ncı maddesiyle, 4 ncü maddesiyle değiştirilen aynı kanunun 105 nci maddesinin (B), (C/b) ve (D/a) bendleri hükümleri;

a) Âdi komandit şirketler dekomanditerlerin 1968 yılı şirket kazancından elde ettikleri kâr payları,

b) Sermaye şirketleri ile kazanç dağıtan kooperatif şirketlerin 1968 yılı kazançlarından mütevellit menkul sermaye iratları ve dağıtılmıyan kazançları,

Hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun 3 ncü maddesiyle değiştirilen Gelir Vergisi Kanununun 96 ncı maddesinin 1 nci fıkrasıyla bu kanunun 4 ncü maddesiyle değiştirilen aynı kanunun 105 nci maddesinin (D/a) bendi hükümleri dar mükellefiyete tabi gerçek kişilerle Türkiye'de işyeri veya daimî temsilcisi bulunmıyan kurumlar dışındaki tüzel kişilere 1968 yılından önceki yıllara ait şirket kazançlarından 1 . 1 . 1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen kâr payları hakkında da uygulanır.

Şu kadar ki, bu kâr paylarından tüzel kişilere aidolanlardan evve'le tevkifat yapılmışsa, tevkifatı yapan şirketlerce, kesilecek vergiden mahsubolunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — a) Bu kanunun 8 nci maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 24 ncü maddesinin (A) fıkrasının 4 numaralı bendi hükmü ile aynı fıkrada yazılı % 35 vergi tevkifatı nisbeti 1968 ve daha önceki yıllara ait şirket kazançlarından 1 . 1 . 1969 tarihinden itibaren nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen iratlar hakkında da uygulanır.

Şu kadar ki, bu iratlardan evvelce Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre tevkifat yapılmışsa, kesilen vergi, tevkifatı yapan şirketlerce, kesilecek vergiden mahsubolunur.

b) Bu kanunun 9 ncu maddesiyle değiştirilen Kurumlar Vergisi Kanununun değişik 25 nci maddesinde yazılı vergi nisbetleri kurumların 1968 takvim yılı kazançları hakkında da uygulanır (1968 takvim yılı içinde kapanan özel hesap dönemlerine ait kazançlar hariç.)

GEÇİCİ MADDE 4. — 14 . 7 . 1965 tarihli ve 658 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 2. — a) Bu kanunun 1 nci maddesi ile değiştirilen 2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (B/a) bendinde yer alan Kurumlar Vergisinden muafiyete ilişkin hüküm 1 . 1 . 1963 tarihinde,

b) Bu kanunun 1 nci maddesi ile değiştirilen 2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde yer alan diğer hükümler kanunun yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

GEÇİCİ MADDE 5. — Gider Vergileri Kanununun bu kanunla değiştirilmeden önceki 38 nci maddesinin son fıkrası hükmü gereğince Maliye ve Ulaştırma bakanlıklarınca evvelce tesbit ve ilân edilmiş olan şehir içi taşımalara ait kararların, bu kanunla sözü edilen maddede yapılan değişiklik üzerine, değişik hükümler dairesinde aynı bakanlıklarca gereken kararlar alınuncaya kadar, uygulanmasına devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 6. — 1969 yılı Maliye Bakanlığı Bütçesinin malî transferler bölümüne, Tekel maddelerinden alınacak İstihsal Vergisinin % 2 si nisbetinde ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 38. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Millet Meclisi			Cumhuriyet Senatosu		
Cilt	Birleşim	Sayfa	Cilt	Birleşim	Sayfa
30	19	131	52	39	4
32	45	242		45	281,282 :320,
	48	505 :520			326,329 :330
34	59	581 :612,613 :			
		618,619 :633,670			
	60	673,693,694,			
		766,767 :770			
	62	899,945,984 :987			

I - Gerekçeli 796 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 48 nci Birleşimine, 1245 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosunun 45 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi İçişleri, Ulaştırma, Ticaret, Gümrük ve Tekel, Maliye ve Plân Komisyonlarından kurulan Geçici, Cumhuriyet Senatosu İçişleri, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar ve İskân, Mali ve İktisai İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarından kurulan Geçici komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. 1/588